

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група

„Доста је било“

07.12.2017. год.

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 08. 12. 2017

Орг.јед.	Број	Прилог	Вредности
01	61-4059/		17

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника, подносим **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**, с предлогом да се узме у претрес.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Саша Радуловић

ПРЕДЛОГ

**ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И
ВАСПИТАЊА**

Члан 1.

У Закону о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017) након члана 4 додаје се члан 4а који гласи:

"Члан 4а

Образовање је право сваког детета.

Услов за коришћење овог права је да је дете држављанин Републике Србије. Коришћење овог права за децу која нису држављани Републике Србије решаваће се другим законима.

Република Србија је обавезна да обезбеди средства којима ће се сваком детету омогућити предшколско образовање у потпуности плаћено из буџета без икакве партиципације родитеља детета.

Република Србија је дужна да обезбеди средства за опрему за предшколско, основно и средње образовање за све кориснике из става 1. и 2. овог члана и то посебно али не и искључиво за уџбенике, свеске, оловке и рачунаре.

Република Србија је дужна да обезбеди превоз за све кориснике из става 1. и 2. овог члана од куће до школе и назад у потпуности из буџета Републике Србије без икакве партиципације родитеља корисника.

Република Србија је дужна да обезбеди средства за исхрану за кориснике из става 1. и 2. овог члана и то посебно али не и искључиво ужину, воће и поврће.

Одељење у основим и средњим школама може да има максимално 20 ученика.

У предшколским установама, један васпитач може максимално да води групу од 15. деце. "

Члан 2.

У члану 187 у ставу 2 након тачке 8 додају се тачке 8а, 8б и 8ц које гласе:

“8а) финансирање опреме за предшколско, основно и средње образовање за све кориснике из става 1. и 2. члана 1 овог закона и то посебно али не и искључиво за уџбенике, свеске, оловке и рачунаре;

8б) финансирање превоза од куће до школе и назад у потпуности за све кориснике из става 1. и 2. члана 1 овог закона;

8ц) финансирање исхране за кориснике из става 1. и 2. члана 1 овог закона и то посебно али не и искључиво ужину, воће и поврће.”

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије, преме коме Република Србија уређује и обезбеђује систем у областима здравства, социјалне заштите, борачке и инвалидске заштите, бриге о деци, образовања, културе и заштите културних добара, спорта, јавног информисања; систем јавних служби и члану 71 Устава Републике Србије по ком свако има право на образовање, основно образовање је обавезно и бесплатно, а средње образовање је бесплатно.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Образовање је право детета. Не право родитеља да школује дете, већ право детета да се школује, без озбира на материјално стање родитеља. Просечна примања домаћинства у Србији износе око 57.000 динара. То су месечна примања целе породице. Из овога је јасно колики је ударац на буџет куповина све скупљег комплета књига који коштају од око 10.000 до преко 15.000 динара, посебно за родитеље са двоје или више деце.

У Републици Србији основне школе похађа око 560.000 ђака. Набавка свих уџбеника за сву децу у свим основним школама у Србији кошта око 56 милиона евра и то по садашњим ценама, тако да постоји и озбиљан простор за додатне уштеде. У богатим земљама ЕУ и

Северне Америке, уџбеници се не купују сваке године него у просеку сваке четврте и преносе са једне на другу генерацију деце. Управо такав систем предлаже ДЈБ, тако да би годишњи трошак за набавку уџбеника за сву децу у свим основним школама у Београду износио око 14 милиона евра, односно око 0,15% буџета Републике Србије. Тај износ је мањи о већине субвенција које се из буџета дају страним инвеститорима за отварање јефтених радних места. Да је земљиште за Београд на води продато по тржишним условима, то би било довољно да се финансирају уџбеници за сву децу у свим основним школама у Србији у наредних 50 година.

У Републици Србији средње школе похађа око 260.000 ђака. За набавку свих уџбеника за сву децу у средњим школама је потребно око 30 милиона евра. И овде, уз просечан век уџбеника од 4 године, укупан годишњи трошак за буџет износи око 8 милиона евра, односно око 0,08% буџета Републике Србије.

Образовање у Србији није бесплатно иако се та тврдња често може чути. Усвајањем овог закона школовање за сву децу у Србији би заиста постало доступно свим породицама.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона прописује се обавеза Републике Србије да обезбеди бесплатно образовање за сву децу и прецизира се шта се под бесплатним образовањем подразумева, прописује се обавеза Републике Србије да из буџета обезбеди средства за финансирање бесплатног образовања за предшколско, основно и средње образовање и то за набавку школског прибора, исхране ученика и превоза.

Чланом 2. Предлога закона прописује се обавеза Републике Србије да из буџета обезбеди средства за финансирање бесплатног образовања за предшколско, основно и средње образовање и то за набавку школског прибора, исхране ученика и превоза.

Чланом 3. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Доношење овог закона спровешће у живот Уставом гарантовано право детета на бесплатно образовање које се у пракси не спроводи.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ПРОПИСА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

“ЧЛАН 4А

ОБРАЗОВАЊЕ ЈЕ ПРАВО СВАКОГ ДЕТЕТА.

УСЛОВ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ОВОГ ПРАВА ЈЕ ДА ЈЕ ДЕТЕ ДРЖАВЉАНИН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЈЕ ОБАВЕЗНА ДА ОБЕЗБЕДИ СРЕДСТВА КОЈИМА ЋЕ СЕ СВАКОМ ДЕТЕТУ ОМОГУЋИТИ ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ У ПОТПУНОСТИ ПЛАЋЕНО ИЗ БУЏЕТА БЕЗ ИКАКВЕ ПАРТИЦИПАЦИЈЕ РОДИТЕЉА ДЕТЕТА.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА ОБЕЗБЕДИ СРЕДСТВА ЗА ОПРЕМУ ЗА ПРЕДШКОЛСКО, ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ ЗА СВЕ КОРИСНИКЕ ИЗ СТАВА 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА И ТО ПОСЕБНО АЛИ НЕ И ИСКЉУЧИВО ЗА УЏБЕНИКЕ, СВЕСКЕ, ОЛОВКЕ И РАЧУНАРЕ.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА ОБЕЗБЕДИ ПРЕВОЗ ЗА СВЕ КОРИСНИКЕ ИЗ СТАВА 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ОД КУЋЕ ДО ШКОЛЕ И НАЗАД У ПОТПУНОСТИ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ БЕЗ ИКАКВЕ ПАРТИЦИПАЦИЈЕ РОДИТЕЉА КОРИСНИКА.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА ОБЕЗБЕДИ СРЕДСТВА ЗА ИСХРАНУ ЗА КОРИСНИКЕ ИЗ СТАВА 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА И ТО ПОСЕБНО АЛИ НЕ И ИСКЉУЧИВО УЖИНУ, ВОЋЕ И ПОВРЋЕ.

ОДЕЉЕЊЕ У ОСНОВИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА МОЖЕ ДА ИМА МАКСИМАЛНО 20 УЧЕНИКА.

У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА, ЈЕДАН ВАСПИТАЧ МОЖЕ МАКСИМАЛНО ДА ВОДИ ГРУПУ ОД 15. ДЕЦЕ.

СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЧЛАН 187

У БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈУ СЕ СРЕДСТВА ЗА СТИЦАЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ДЕЦЕ И УЧЕНИКА И ОДРАСЛИХ У УСТАНОВИ КОЈУ

ОСНИВА РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

У БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈУ СЕ СРЕДСТВА ЗА:

1) ОСТВАРИВАЊЕ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА У ГОДИНИ ПРЕД ПОЛАЗАК У ШКОЛУ У ТРАЈАЊУ ОД ЧЕТИРИ САТА, У СЕДИШТУ И ВАЊ СЕДИШТА УСТАНОВЕ;

2) ОСТВАРИВАЊЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА РАД СА ДЕЦОМ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ;

3) ОСТВАРИВАЊЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА РАД СА ДЕЦОМ НА БОЛНИЧКОМ ЛЕЧЕЊУ;

4) ПЛАТЕ, НАКНАДЕ И ДОДАТКЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА, ДОПРИНОСЕ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ И ОТПРЕМНИНЕ;

5) ПЛАЋАЊА ПО ОСНОВУ ИЗВРШНИХ ПРЕСУДА ДОНЕТИХ У РАДНОПРАВНИМ СПОРОВИМА ПРЕД НАДЛЕЖНИМ СУДОВИМА У ВЕЗИ СА СТАВОМ 2. ТАЧКА 4) ОВОГ ЧЛАНА;

6) РАЗВОЈНЕ ПРОГРАМЕ И ПРОЈЕКТЕ УСТАНОВА, КАО И УЧЕШЋЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ОБЛАСТИ ИНВЕСТИЦИЈА, СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ТАКМИЧЕЊА УЧЕНИКА НА РЕПУБЛИЧКОМ И МЕЂУНАРОДНОМ НИВОУ, У СКЛАДУ СА УТВРЂЕНИМ СРЕДСТВИМА, А ПРЕМА ПРОГРАМИМА И КРИТЕРИЈУМИМА КОЈЕ ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР;

7) РАД ШКОЛА ОД ПОСЕБНОГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ, КОЈЕ ОДРЕДИ ВЛАДА;

8) ПОДРШКУ ПОСЕБНО ТАЛЕНТОВАНИМ УЧЕНИЦИМА У ВИДУ БЕСПОВРАТНЕ НОВЧАНЕ ПОМОЋИ КОЈУ МИНИСТАР ПРОПИСУЈЕ ПОСЕБНИМ АКТОМ СВАКЕ ГОДИНЕ.

8А) ФИНАНСИРАЊЕ ОПРЕМЕ ЗА ПРЕДШКОЛСКО, ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ ЗА СВЕ КОРИСНИКЕ ИЗ СТАВА 1. И 2. ЧЛАНА 1 ОВОГ ЗАКОНА И ТО ПОСЕБНО АЛИ НЕ И ИСКЉУЧИВО ЗА УЏБЕНИКЕ, СВЕСКЕ, ОЛОВКЕ И РАЧУНАРЕ;

8Б) ФИНАНСИРАЊЕ ПРЕВОЗА ОД КУЋЕ ДО ШКОЛЕ И НАЗАД У ПОТПУНОСТИ ЗА СВЕ КОРИСНИКЕ ИЗ СТАВА 1. И 2. ЧЛАНА 1 ОВОГ ЗАКОНА;

8Ц) ФИНАНСИРАЊЕ ИСХРАНЕ ЗА КОРИСНИКЕ ИЗ СТАВА 1. И 2. ЧЛАНА 1 ОВОГ ЗАКОНА И ТО ПОСЕБНО АЛИ НЕ И ИСКЉУЧИВО УЖИНУ, ВОЋЕ И ПОВРЋЕ.

НА УТВРЂИВАЊЕ И ОБРАЧУН ПЛАТА, НАКНАДА И ДОДАТАКА ЗАПОСЛЕНИХ У УСТАНОВИ ПРИМЕЊУЈУ СЕ ПРОПИСИ КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ПЛАТЕ И НАКНАДЕ И ДРУГА ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА.

СРЕДСТВА ИЗ СТАВА 2. ТАЧ. 1)-3) ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂУЈЕ МИНИСТАР ПОДЗАКОНСКИМ АКТОМ.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланик Саша Радуловић

2. Назив прописа

Предлог Закона о допунама закона о основама система образовања и васпитања.
The Proposal Law on addition of the law on the basis of the education system.

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа**
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума**
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума**
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума**
- д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију**

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Предлога Закону о допунама основама система образовања и васпитања.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 7. децембар 2017. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Саша Радуловић

